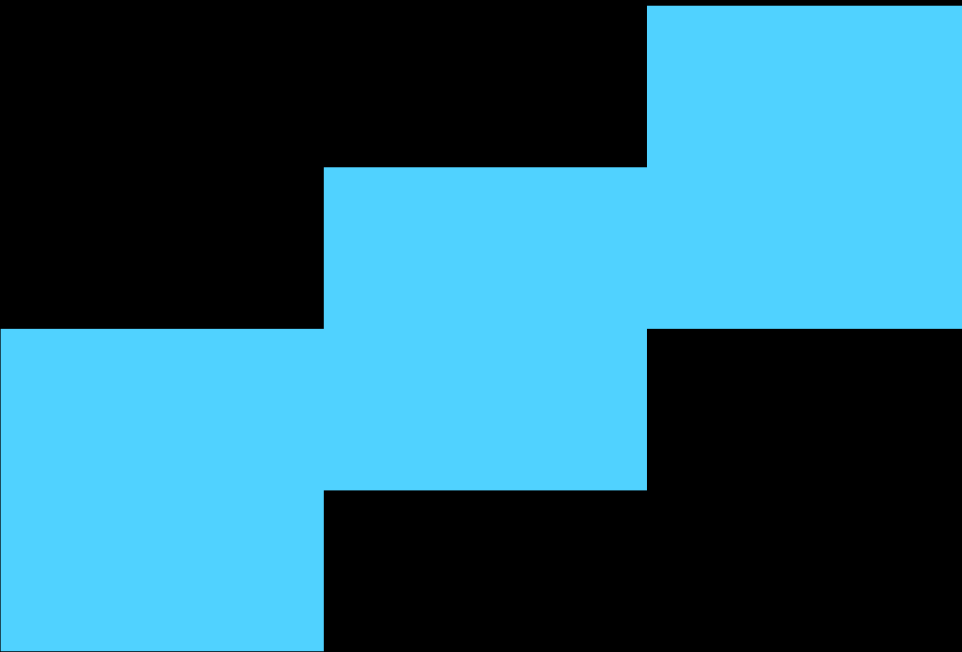

Kartlegging av karrierevei etter endt verv i norsk studentidrett

Birte Sunde Leirvåg
Oslo, 2023

Innhold

1.0 Innledning	2
1.1 Bakgrunn for undersøkelse.....	2
2.0 Fremgangsmåte	3
3.0 Resultater	4
3.1 Bakgrunnsvariabler	4
3.2 Karrierevei arbeidsliv	7
3.3 Karrierevei og tillitsvalgte verv	11
4.0 Oppsummering og veien videre	12
5.0 Referanser	13

1.0 Innledning

Studentidretten er unik på mange måter, spesielt med tanke på mål- og aldersgruppe. Forbundet retter seg mot studenter i aldersgruppen 19-29 år, en gruppe som ofte faller mellom to stoler. Ungdom, men frihet som en voksen. Voksen, men ikke økonomisk stabilitet som andre voksne. Det er en periode i livet med mange muligheter innen både student -og karrierelivet. For mange er et lederverv i studentidretten det første vervet en innehar med reelt ansvar for økonomi, styre og andre mennesker. Norges studentidrettsforbund har i en årrekke hatt fokus på utvikling av unge ledere, og digitalt arkiv viser tilbake til handlingsplan vedtatt tilbake i 1998 (Norges studentidrettsforbund, 1998). Med dette i bakhodet er det betimelig å stille seg spørsmålet:

Hvor går veien videre etter et slikt verv?

Denne undersøkelsen har som mål å kartlegge karriereveien til tillitsvalgte i studentidretten som har vært styreleder i klubb tilknyttet Norges studentidrettsforbund, leder for Studentlekene eller har sittet i Forbundsstyret de siste ti årene.

1.1 Bakgrunn for undersøkelse

Langtidsplanen «Studentidretten vil!» 2020-2024 har ved strategiområde 1 vedtatt at Studentidretten vil være bindeleddet mellom ungdoms- og voksenidretten. Ved punkt 1.2.4 går det fram at Studentidretten skal «Kartlegge tillitsvalgte i studentidretten og deres videre karrierevei, både i og utenfor idretten». Langtidsplanen er vedtatt av forbundstinget i 2020.

2.0 Fremgangsmåte

Prosessen med å innhente data og forme spørreundersøkelsen startet i august 2023. Som beskrevet innledningsvis består utvalget av tidligere styreledere, ledere for Studentlekene og tillitsvalgte i Forbundsstyret. Kartleggingen tar utgangspunkt i 2-årige forbundsperioder og strekker seg tilbake til 2012, hvilket gir et perspektiv på ti år. Kontaktopplysninger om utvalget er hentet inn gjennom SportsAdmin. Ved å gå gjennom årsmøtedokumenter fra samtlige klubber tilhørende NSI er det hentet ut informasjon om hvem som var styreleder hvert år, for så å søke opp personene og hente ut e-postadresse. Informasjon (navn) om Forbundsstyret er distribuert fra nåværende president Adrian Stinessen Haugen, som videre er søkt opp i SportsAdmin for å hente ut e-postadresse. Data er hentet inn gjennom analyseprogrammet Enalyzer, og analysert gjennom samme program samt Excel. Undersøkelsen er anonym.

Totalt er kartleggingen distribuert til 192 styreledere fra klubber, 12 ledere av Studentlekene og 50 medlemmer av Forbundsstyret tilbake til 2012. De fleste styreledere er fra 2016 til i dag ettersom det var tidligste digitalt registrerte informasjon. Totalt har 95 tillitsvalgte svart på undersøkelsen, som gir en andel på 37%. Basert på variasjon i stilling og tidsperiode for verv anses utvalget som representativt.

3.0 Resultater

3.1 Bakgrunnsvariabler

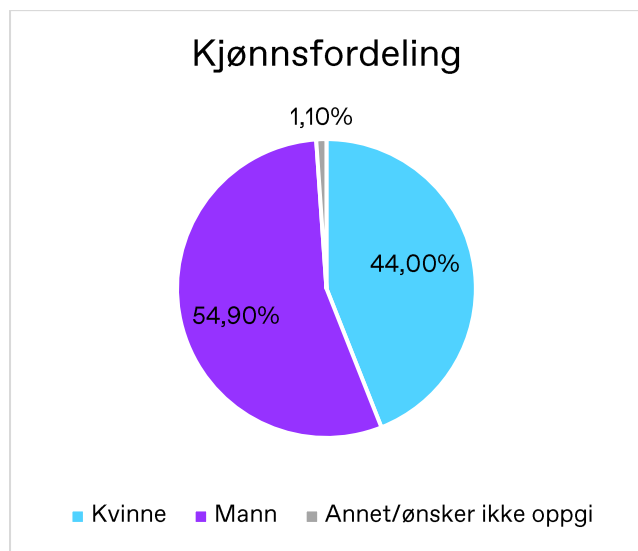

Diagram 1: Kjønnfordeling av utvalget. (N=91)

Diagram 1 viser at 44,0% av de som svarte på undersøkelsen er kvinner, 54,9% er menn og 1,1% har svart «annet/ønsker ikke oppgi». Kjønnbalansen anses å være representativ i sammenheng med kvinnelig medlemsmasse i norsk idrett generelt i 2021 (40,2%). Andelen svar fra kvinner med lederverv i norsk studentidrett er høyere enn den generelle andelen kvinner i styreverv i norsk idrett (27,5%) (Norges idrettsforbund, 2022).

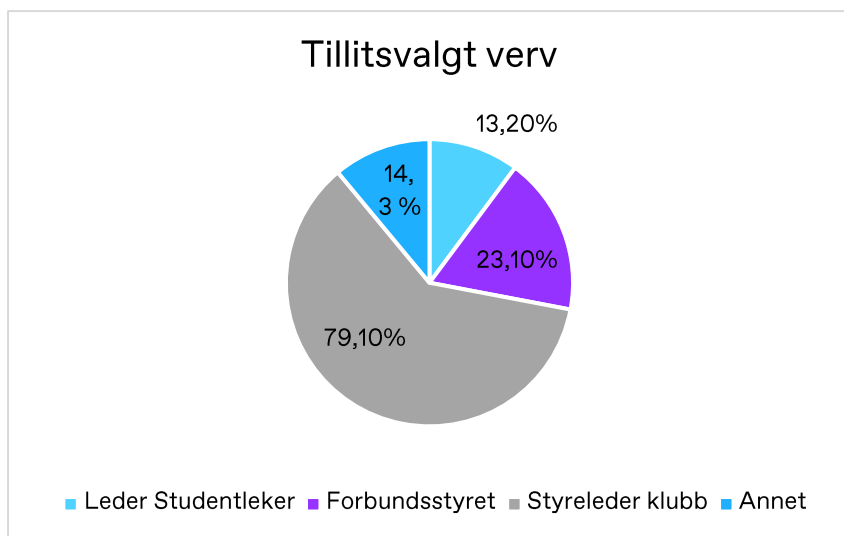

Diagram 2: Hvilke(t) verv har du hatt i studentidretten? (N= 91)

Som diagram 2 viser, er det flest svar fra tidligere styreledere, dernest fra forbundsstyret og leder for Studentlekene. Dette er representativt i henhold til antall innen hvert verv undersøkelsen er sendt ut til. En del av utvalget har hatt flere av vervene og det var derfor mulig å trykke flere av alternativene, som en kan se ved at utvalget består av 91 personer, mens det på dette spørsmålet totalt er krysset av 121 ganger. Dette er årsaken til den store andelen i «annet» kategorien, hvor 14,3% har huket av og skrevet i fritekst flere verv de har hatt i tillegg til de som er nevnt, eksempelvis lagleder, diverse komitelederverv og andre styreverv som ikke har vært i lederstilling. Disse vervene er utenfor kriteriene for utvalget og ikke tatt hensyn til videre i rapporten. Alle i utvalget har hatt minst ett av de tre andre vervene.

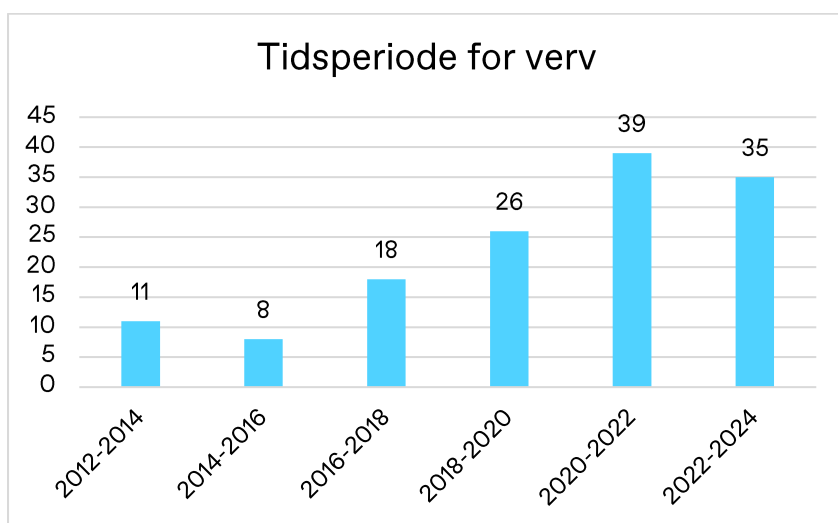

Diagram 3: I hvilken tidsperiode har/hadde du dette vervet? (N=89)

Y-aksen representerer antall personer som har hatt verv i perioden gitt ved x-aksen. Årsaken til at det totale antallet verv er høyere enn utvalgets størrelse er at de kunne krysse av flere alternativ dersom de hadde vervet over flere tidsperioder. Det er naturlig at det er færre svar lengre tilbake i tid gitt digitalisering og metoden som er brukt og beskrevet tidligere for å innhente data.

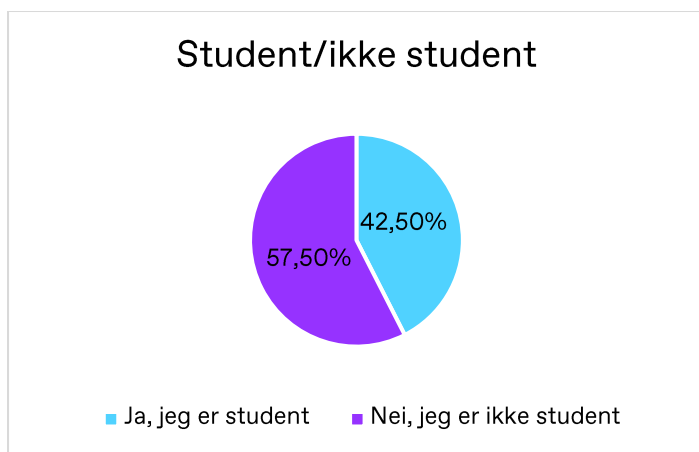

Diagram 4: Er du fortsatt student? Student er ditt hovedvirke for tiden. Dersom du har jobb som hovedvirke, men tar for eksempel nettstudier eller enkeltemner ved siden av, kryss av for «Nei, jeg er ikke student». (N=87).

57,5% av utvalget er ikke lenger studenter. Det neste spørsmålene er kun stilt til denne delen av utvalget.

3.2 Karrierevei arbeidsliv

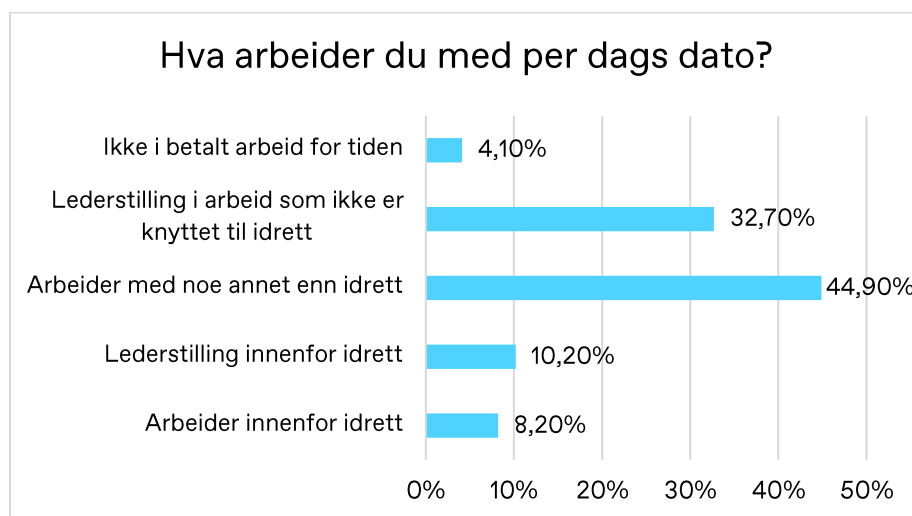

Diagram 5: Hva arbeider du med per dag dato? (N=49).

Kun 18,4% arbeider innen idrett, 77,6% arbeider ikke innen idrett og 4,1% er ikke i arbeid per dags dato. 42,9% har en lederstilling uavhengig av om det er innenfor idretten eller ikke. Det er viktig å merke seg at tillitsvalgte studentidrettsledere ikke nødvendigvis har tatt en utdanning idrett. Kartleggingen avdekker ikke eventuelle deltidsjobber til den delen av utvalget som fortsatt er studenter.

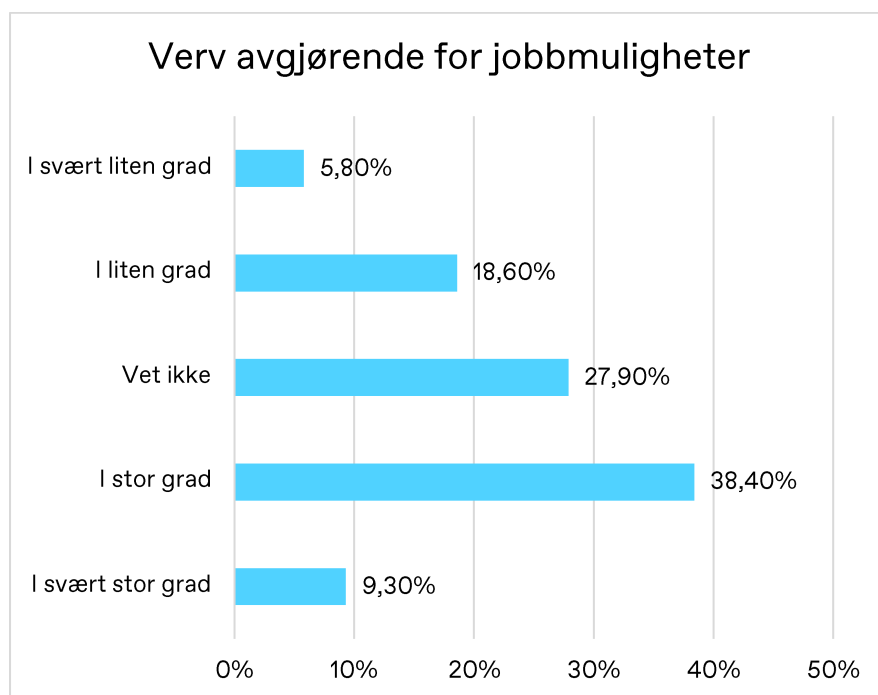

Diagram 6: I hvilken grad opplever du at dine verv i studentidretten har vært avgjørende for jobbmuligheter i etterkant? (N=86).

Diagrammet viser at 47,7% av det totale utvalget mener lederverv i studentidretten har vært avgjørende i stor eller svært stor grad. 24,4% oppgir at verv(ene) i liten eller svært liten grad har vært avgjørende. En stor andel (27,9%) oppgir at de ikke vet om det har vært avgjørende med verv i studentidrettene. Dersom en kun ser på den delen av utvalget som er ferdig å studere øker andelen som mener vervet har vært avgjørende i stor eller svært stor grad, mens andelen som ikke vet om det har vært avgjørende minsker. Basert på dette og svar ved åpne spørsmål består gruppen som svarer «vet ikke» av en del som fortsatt er studenter og en del som ikke har blitt spurt om vervet i forbindelse med ansettelse og dermed ikke vet hvor avgjørende det har vært.

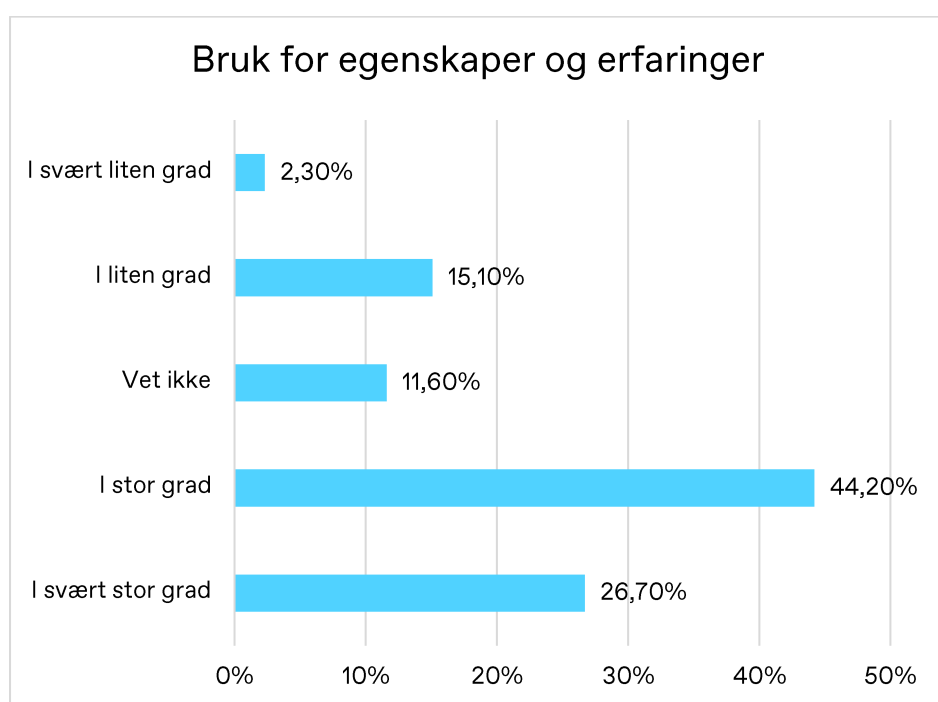

Diagram 7: I hvilken grad opplever du at du har fått bruk for egenskaper/erfaringer fra verv i studentidretten i det arbeidet du driver med i dag? (N=86)

Over 70% mener de i stor eller svært stor grad har fått bruk for egenskaper og erfaringer fra verv i studentidretten i det arbeidet de driver med i dag. Dette er en økning fra diagram 6, hvilket viser at tross for at rett under halvparten mener ledervervet har vært avgjørende for jobb, får over 2/3 av tidligere studentidrettsledere bruk for egenskaper og erfaringer som er opparbeidet i ledervervperioden. I det åpne spørsmålet «Hvilke erfaringer tar du med deg fra verv i studentidretten som har vært nyttig der du er i

dag eller veien som har tatt deg dit du er i dag?» får vi flere konkrete svar på nettopp hvilke erfaringer og egenskaper studentidrettslederne sitter igjen med.

Ledelse som helhet er det som går mest igjen. Mer konkret er administrativt arbeid og kunnskap om organisasjonsoppbygging, erfaringer mange sitter igjen med. Innen ledelse blir også økonomisk forståelse og ansvar nevnt av flere. Viktigheten av godt samarbeid og god kommunikasjon, både internt og eksternt, er også en erfaring flere trekker fram, i tillegg til relasjonsbygging, logistikk, tidspress og ansvar. Spesifikt inn mot studentidrettens programmer innen kompetanseheving for ledere blir både ledersamling og mentorprogrammet for unge ledere (i samarbeid med NIF) nevnt. Som en kan se ved figuren nedenfor er dette programmer/samlinger flere har vært med på.

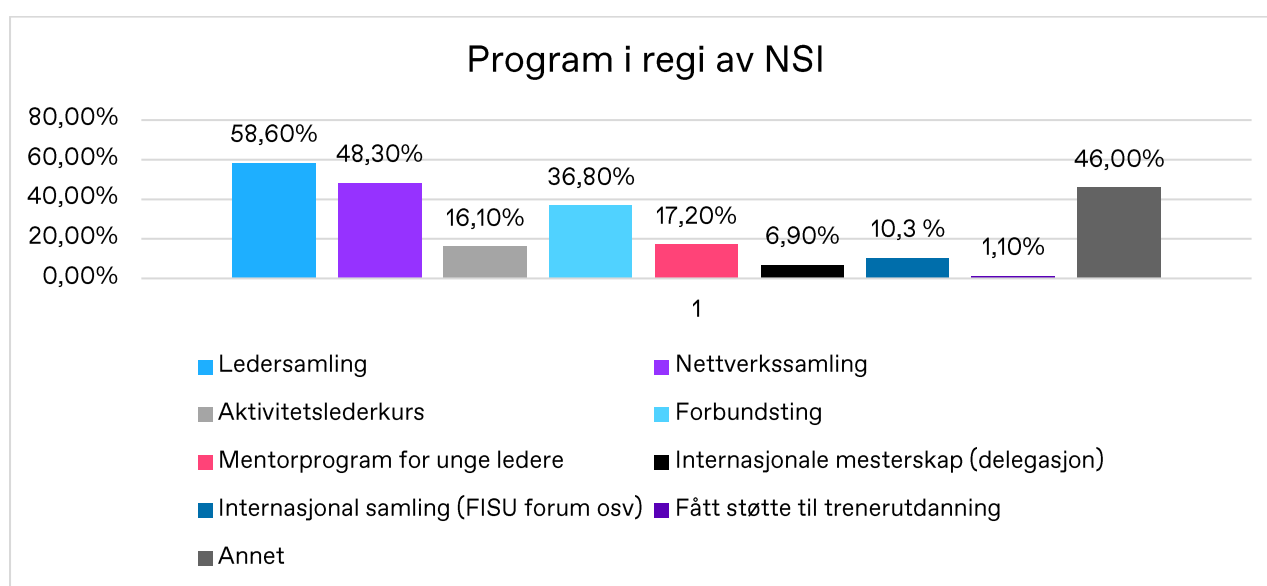

Diagram 8: Hvilke(t) program har du deltatt på i regi av NSI? (Du kan krysse av for flere alternativ) (N=87)

Diagram 8 viser en oversikt over program utvalget har vært med på i regi av NSI gjennom sitt verv. Svaralternativene tar utgangspunkt i programmer NSI tilbyr per dags dato eller er dokumentert gjennomført de siste ti årene. Det er derfor uvisst hva den store andelen «annet» dekker, men det kan tenkes at det er ulike kurs og program utenfor NSI sin regi. En studentidrettsleder skriver blant annet at han/hun har fått lederkurs via linjeforeningen sin. Det var ikke et alternativ som dekket de som ikke har deltatt på noen av programmene, som er poengtert som svar i et åpent spørsmål. Ettersom en kan delta på flere program og samlinger kunne deltakerne krysse av flere alternativ.

På det åpne spørsmålet «Har erfaringer/verv fra studentidretten har åpnet noen spesifikke muligheter for deg?», er svarene varierte blant de 47 som har valgt å svare. Noen nevner spesifikke stillinger og verv de har fått/blitt valgt til som har vært en direkte konsekvens av erfaringer fra studentidretten, blant annet en som skriver:

«Jeg fikk min jobb som daglig leder i et idrettslag på grunn av vervet i studentidretten. Jeg sitter også som styreleder i en stilling utenom idretten, og denne fikk jeg også på grunn av mitt verv i studentidretten»

En del skriver at de er usikker på om selve vervet har vært avgjørende for stillingen de har fått, men at de bruker mange av erfaringene de opparbeidet seg som studentidrettsleder i stillingen de nå har, både innen idretten og ellers i næringslivet. Dette samsvarer godt med resultatene i diagram 7. Disse erfaringene har også bidratt til å «klatre» raskere i stilling:

Gitt meg mulighet til å få mye ansvar tidlig, som for eksempel arbeidsgiveransvar, leder- og økonomiansvar som gjorde at jeg kunne få prosjektlederstilling raskt.

En stor del av utvalget er ikke av den oppfatning at vervene har åpnet spesifikke jobbmuligheter, mens en liten andel kobler vervet opp til muligheter for å ta på seg nye verv.

3.3 Karrierevei og tillitsvalgte verv

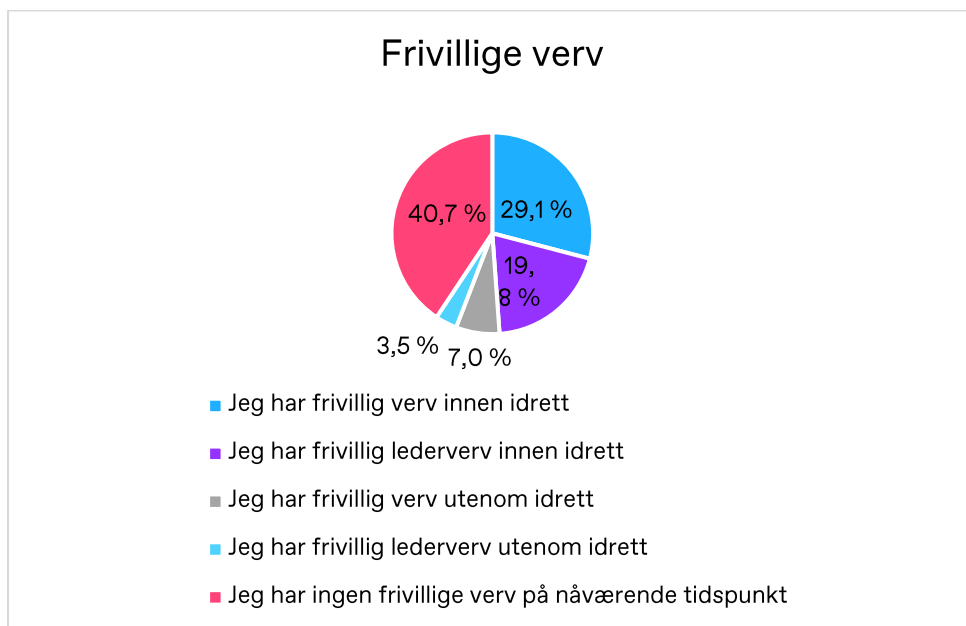

Diagram 9: Har du fortsatt frivillige verv ved siden av betalt jobb/studier? (N=87)

Diagram 9 viser at 40,7% av tidligere studentidrettsledere ikke har frivillige verv på nåværende tidspunkt. Av de som fortsatt har frivillige verv (59,3%) har størsteparten (48,3%) et verv innen idrett. Totalt sitter 23,3% fortsatt med et lederverv enten i innen idrett eller andre områder.

Dette korrelerer med svar på de åpne spørsmålene hvor flere svarer at verv i studentidretten ikke nødvendigvis er avgjørende for jobbkarriere, men en vei videre inn i nye frivillige verv.

Generelt for både frivillige verv og jobbkarriere understreker store deler av utvalget viktigheten av nettverksbygging, og at møteplassene til studentidretten er en god arena for dette. Det er tendenser til at de som har idrett som karrierevei opplever at vervene i større grad bidrar til flere verv og jobbmuligheter. Dette er naturlig med tanke på nevnte nettverksbygging ettersom en møtes på en idrettsarena, og en får vist seg fram på «riktig» arena i henhold til det en skal arbeide med videre.

4.0 Oppsummering og veien videre

Det er flere spennende aspekter som kommer fram med tanke på idrettens posisjon i Norge. Blant annet blir idrettens rykte som en tillitsstyrt og engasjerende bevegelse trukket fram som eksempler på karakterbyggende egenskaper for en jobbsøkende kandidat. Et annet aspekt er posisjonen til studentidrett og studentidrettsledere i Norge sammenlignet med unge ledere fra andre særforbund. I undersøkelsen kommer det fram at verv i studentidretten ikke oppleves å få lik anerkjennelse som å være ung leder i andre deler av de idrettsspesifikke særforbundene. Denne mangelen på anerkjennelse kommer til syne ved areaner hvor unge idrettsledere møtes på tvers av krets/råd/særforbund.

Av norske studentidrettsledere de siste ti årene har over halvparten fortsatt med frivillige verv, og de aller fleste innen idrett. Av de som ikke er student lengre, opplever over halvparten at verv i studentidretten har hatt stor eller svært stor betydning for jobbmuligheter, mens 26,5% mener det har hatt liten eller svært liten betydning. 16% vet ikke om det har hatt betydning. Sett i sammenheng med at studentene har svært ulike karriere- og fagveier, viser dette at Norges studentidrettsforbund gjør mye riktig i sine utdannings- og kompetanseutviklingsprogram. Det er likevel viktig å være bevisst på at mer enn en fjerdedel ikke mener det har hatt betydning, og se på hvilke grep en kan gjøre for å minske denne andelen. Utdanning og karrieremarked er i stadig endring, og det er essensielt at programmene og samlingene til NSI følger med på denne utviklingen.

Betraktningene nevnt over viser at verv idretten generelt gir et positivt grunnlag for jobbsøking, mens norsk studentidrett har en jobb å gjøre for å styrke sin posisjon blant unge idrettsledere. Det er flere måter å gjøre dette på av både pågående prosjekter og framtidig arbeid. Mentorprogrammet for unge ledere i samarbeid med NIF er en arena hvor en får profilert seg ut mot, og dannet nettverk med unge idrettsledere fra andre deler av idretten. Samtidig er det viktig å synliggjøre arbeidet vi gjør og hva arbeidet fører til, hvilket denne kartleggingen er en del av. Det er flere grep og tiltak en kan gjøre for å synliggjøre arbeidet til forbundet. Blant annet er det viktig å være tilstede på riktige arenaer og synlighet i sosiale medier. Å fortsette å holde høyt faglig innhold på samlinger, arrangement og prosjekter vil også ha en naturlig oppbyggende effekt.

5.0 Referanser

Norges idrettsforbund. (2022). *idrettsforbundet.no*. Hentet fra Kjønnbalanse og likestilling:

<https://www.idrettsforbundet.no/tema/krafttaket/kunnskap/kjonnsbalanse-og-likestilling/>

Norges studentidrettsforbund. (1998). *studentidrett.no*. Hentet fra Handlingsplan for 1998 og 1999:

<https://studentidrett.no/om-oss/organisasjon/dokumentarkiv/langtidsplaner-1998-2021>